

חוק לתיקון פקודת החברות (מס' 4) (אחריות נושאי משרה), התשנ"א-1991*

1. סעיפים 86, 89 ו-90 לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983¹ (להלן – הפקודה) – ביטול סעיפים בטלים.

2. במקום סעיף 96טו לפקודה יבוא:
"מינוי ועדת ביקורת (א) דירקטוריון חברה ימנה ועדת ביקורת מבין חבריו.
(ב) מספר חברי הועדה לא יפחת משלושה, וכל הדירקטורים מקרב הציבור בחברה יהיו חברים בה.

(ג) לא יהיו חברים בוועדת הביקורת: יושב־ראש הדירקטוריון, המנהל הכללי, מנהל העסקים הראשי, חשב, מזכיר או כל נושא משרה שהוא עובד בחברה."

3. בסעיף 96טז לפקודה – תיקון סעיף 96טז

(1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) לאשר, לאחר שניתנה הזדמנות לדירקטורים מקרב הציבור להשמיע את עמדתם:

(א) פעולה או התקשרות הטעונים אישור ועדת ביקורת בהתאם לקבוע בפרק ד'¹;

(ב) עיסקה שהחברה עומדת לערוך עם בעל ענין בה שהינה מהותית לחברה או שאינה בתנאי השוק או שאינה במהלך עסקיה הרגיל של החברה."

(2) בסעיף קטן (ב), במקום המלים "שר האוצר" יבוא "שר המשפטים בהתייעצות עם שר האוצר" ואחריו יבוא:

"(ג) חבר ועדת ביקורת שיש לו ענין אישי בהחלטות הועדה, לרבות לענין מתן אישורים כאמור בסעיף קטן (א)(4), לא יהיה נוכח ולא יצביע בישיבת הועדה.

(ד) פעולה או עיסקה שלא אושרה כאמור בסעיף זה, או שנעשתה בחריגה מהאישור, אין לה תוקף כלפי החברה וכלפי בעל הענין, אלא אם כן אושרה בידי האסיפה הכללית."

4. אחרי סעיף 96כג לפקודה יבוא: הוסטת פרק ד'

"פרק ד' – אחריות נושאי משרה

סימן א' – הגדרות

96כד. בפרק זה – הגדרות

"בעל ענין" – כהגדרתו בסעיף 96א;

"ועדת ביקורת" – כמשמעותה בסעיף 96טו;

* נחקל בכנסת ביום ד' בניסן התשנ"א (19 במרס 1991): הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 1981 מיום ט"ו באדר התש"ן (13 במרס 1990), עמ' 138.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 764; ס"ח התשמ"ז, עמ' 6 ועמ' 72; התשמ"ט, עמ' 47.

"מסמכי יסוד" – תזכיר ותקנון של חברה;

"נושא משרה" – דירקטור, מנהל כללי, מנהל עסקים ראשי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, מנהל אחר הכפוף במישרין למנהל הכללי, וכל ממלא תפקיד כאמור בחברה אף אם תוארו שונה;

"ענין אישי" – לרבות ענין אישי של קרובו של נושא המשרה או עניניו של תאגיד אחר שבו נושא המשרה או קרובו הם בעלי ענין;

"פעולה" – מעשה או מחלל;

"פקודת הנזיקין" – פקודת הנזיקין [נוסח חדש]²;

"קרוב" – בן זוג, אח, הורה, הורי הורים, צאצא, צאצא של בן הזוג או בן זוגו של כל אחד מאלה.

סימן ב' – חובת זהירות

חובת זהירות 96כה. (א) נושא משרה חב כלפי החברה חובת זהירות כאמור בסעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע קיומה של חובת זהירות של נושא משרה כלפי אדם אחר.

אמצעי זהירות ורמת מיומנות 96כו. נושא משרה יפעל ברמת מיומנות שבה היה פועל נושא משרה סביר, באותה עמדה ובאותן נסיבות, ובכלל זה ינקוט, בשים לב לנסיבות הענין, באמצעים סבירים לקבלת מידע הנוגע לכדאיות העסקית של פעולה המובאת לאישורו או של פעולה הנעשית על ידו בתוקף תפקידו, ולקבלת כל מידע אחר שיש לו חשיבות לענין פעולות כאמור.

סימן ג' – חובת אמונים

חובת אמונים 96כז. (א) נושא משרה חב חובת אמונים לחברה, ינהג בתום לב ויפעל לטובתה, ובכלל זה –

- (1) יימנע מכל פעולה שיש בה ניגוד ענינים בין מילוי תפקידו בחברה לבין מילוי תפקיד אחר שלו או לבין עניניו האישיים;
- (2) יימנע מכל פעולה שיש בה משום תחרות עם עסקי החברה;
- (3) יימנע מניצול הזדמנות עסקית של החברה במטרה להשיג טובת הנאה לעצמו או לאחר;
- (4) יגלה לחברה כל ידיעה וימסור לה כל מסמך הנוגעים לעניניה, שבאו לידי בתוקף מעמדו בחברה.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע קיומה של חובת אמונים של נושא משרה כלפי אדם אחר.

אישור פעולות 96כח. חברה רשאית לאשר, בהתאם לקבוע בסעיף 96לג וסעיף 96לו, פעולה מהפעולות המנויות בסעיף 96כז(א) ובלבד שנתקיימו כל התנאים האלה:

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 10 עמ' 266.

(1) נושא המשרה פועל בתום לב והפעולה או אישורה אינן פוגעות בטובת החברה;

(2) נושא המשרה גילה לחברה זמן סביר לפני המועד לדין באישור, את מהות ענינו האישי בפעולה וכל עובדה או מסמך מהותיים.

סימן ד' - ענין אישי בהתקשרויות החברה

96כט. נושא משרה היודע שיש לו, במישרין או בעקיפין, ענין אישי בעסקה קיימת או מוצעת של החברה עם אדם אחר, יגלה לחברה את מהות ענינו האישי, וכן כל עובדה או מסמך מהותיים, ללא דיחוי ולא יאוחר מאשר בישיבת הדירקטוריון שבה נדונה לראשונה שאלת ההתקשרות של החברה בעסקה; היה נושא המשרה לבעל ענין אישי לאחר מכן, או שנודע לו על קיומו של ענין אישי לאחר מועד זה, יגלה אותו ללא דיחוי, ולא יאוחר מאשר בישיבת הדירקטוריון הראשונה שלאחר המועד שבו נעשה לבעל ענין אישי כאמור.

ענין אישי
בהתקשרות חברה

96ל. חברה רשאית להתקשר בעסקה עם אדם אחר שבה יש לנושא משרה בחברה ענין אישי, במישרין או בעקיפין (להלן - התקשרות החברה עם אחר), ובלבד שנושא המשרה גילה לחברה את מהות ענינו האישי כאמור בסעיף 96כט והחברה אישרה בהתאם לקבוע בסעיף 96לג וסעיף 96לז כי ההתקשרות אינה פוגעת בטובת החברה.

התקשרות
החברה עם אחר

96לא. (א) נושא משרה רשאי להתקשר עם החברה בעסקה שיש לו בה ענין אישי, במישרין או בעקיפין (להלן - התקשרות נושא משרה עם החברה), ובלבד שגילה לחברה זמן סביר לפני ההתקשרות את ענינו האישי, לרבות כל עובדה או מסמך מהותיים, והחברה אישרה את ההתקשרות.

התקשרות נושא
משרה עם החברה

(ב) חברה רשאית לאשר בהתאם לקבוע בסעיפים 96לג, 96לד ו-96לו, את התקשרותה עם נושא המשרה ובלבד שנושא המשרה פועל בתום לב וההתקשרות אינה פוגעת בטובת החברה.

96לב. להתקשרות נושא משרה עם החברה לא יהא תוקף כלפי החברה וכלפי נושא המשרה בכל אחד מאלה:

התקשרות חסרת
תוקף

(1) נושא המשרה לא גילה את ענינו האישי כאמור בסעיף 96לא (א);

(2) לא נתקיימו התנאים לאישור ההתקשרות כקבוע בסעיף 96לב (ב);

(3) ההתקשרות לא אושרה בהתאם לקבוע בסעיפים 96לג, 96לד ו-96לו, או שנפל בהליך האישור פגם מהותי אחר;

(4) ההתקשרות נעשתה בחריגה מן האישור שניתן.

96לג. (א) רשאים ליתן אישור לפעולה של נושא משרה כאמור בסעיף 96כח, או להתקשרות החברה עם אדם אחר כאמור בסעיף 96ל או להתקשרות נושא משרה עם החברה כאמור בסעיף 96לא, - ועדת הביקורת והדירקטוריון כאחד; הדירקטוריון ידון באישור רק אם ניתן אישורה של ועדת הביקורת.

דרכי אישור

(ב) היה נושא המשרה דירקטור ולא קיימת בחברה ועדת ביקורת, טעונה הפעולה או ההתקשרות כאמור בסעיף קטן (א) גם אישור האסיפה הכללית.

(ג) היה לרוב חברי הדירקטוריון או לרוב חברי ועדת הביקורת ענין אישי בפעולה או בהתקשרות כאמור בסעיף קטן (א) טעונה הפעולה או ההתקשרות גם אישור האסיפה הכללית.

96לד. (א) התקשרות דירקטור עם החברה בענין תנאי כהונתו טעונה אישורם של ועדת הביקורת והדירקטוריון, ובלבד שהדירקטוריון ידון באישור רק אם ניתן אישורה של ועדת הביקורת; ניתן האישור על ידם, טעונה ההתקשרות גם אישור האסיפה הכללית.

אישור תנאי
כהונה והעסקה

(ב) התקשרות נושא משרה שאינו דירקטור עם החברה בענין תנאי העסקתו טעונה אישור הדירקטוריון; היה לרוב חבריו ענין אישי בהתקשרות, תאשר אותה גם האסיפה הכללית.

96לה. (א) נושא משרה שענינו מובא לאישור, לא יהיה נוכח ולא יצביע בדיונים בענין אישור פעולות או אישור התקשרויות בהתאם לקבוע בסעיפים 96לג ו-96לד; נכח או הצביע בדיון, לא יהיה תוקף לאישור שניתן לפעולה או להתקשרות כאמור.

הימנעות
נושא משרה

(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על דיון המתקיים באסיפה כללית בענין אישור פעולה או התקשרות של נושא משרה שהינו גם בעל מניות בחברה.

96לו. החזיק נושא משרה בחברה כהגדרתה בסעיף 96א, בעשרים וחמישה אחוזים או יותר מאמצעי שליטה בחברה, טעונים אישור הפעולה או ההתקשרות כאמור בסעיפים 96לג ו-96לד בנוסף על האמור בהם גם אישור האסיפה הכללית ובלבד שהחלטת האסיפה הכללית על מתן אישור לפעולה או להתקשרות כאמור תתקבל בהסכמת רוב בעלי המניות בהצבעה במנין קולות; במנין קולות הרוב ייכללו לפחות מחצית מקולות בעלי המניות שאינם בעלי ענין אישי בפעולה או בהתקשרות כאמור.

אישור מיוחד

לענין סעיף זה, "החזקה" ו"אמצעי שליטה" – כהגדרתם בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968³.

סימן ה' – תרופות

96לוז. (א) על הפרת חובת אמונים של נושא משרה יחולו הדינים החלים על הפרת חוזה, כשינויים המחוייבים.

תרופות

(ב) מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), רואים נושא משרה שהפר חובת אמונים כלפי החברה כמי שהפר את התקשרותו עם החברה.

96לח. בנוסף לאמור בסעיף 96לז, רשאית חברה לבטל פעולה שעשה נושא משרה בשם החברה כלפי אדם אחר, אם אותו אדם ידע על הפרת חובת האמונים של נושא המשרה, וכן רשאית היא לתבוע מאותו אדם את הפיצויים המגיעים לה מנושא המשרה, אף ללא ביטולה.

ביטול פעולות

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

96לט. (א) חברה רשאית לבטל את התקשרותה עם אחר וכן רשאית היא לתבוע ממנו פיצויים בשל הנוק שנגרם לה אף ללא ביטולה, אם אותו אדם ידע על ענינו האישי של נושא המשרה בהתקשרות, וידע או היה עליו לדעת על העדר אישור להתקשרות בהתאם לקבוע בסעיפים 96 ו-96לו.

(ב) חברה רשאית לתבוע מנושא משרה שלא גילה לה את ענינו האישי בהתקשרות החברה עם אחר בהתאם לקבוע בסעיף 96ל, פיצויים בשל הנוק שנגרם לה, וכן רשאית היא לתבוע פיצויים מנושא המשרה בשל הנוק שנגרם לה אף ללא ביטולה, זולת אם נושא המשרה לא ידע ולא היה עליו לדעת על קיום ענין אישי בהתקשרות.

סימן ו' - ביטוח ושיפוי

96מ. (א) חברה אינה רשאית לפטור נושא משרה מאחריותו בשל הפרת חובת זהירות וחובת אמונים כלפיה.

סיוג סמכות
החברה

(ב) חברה רשאית לבטח את אחריותו של נושא משרה בה, או לשפותו בהתאם לקבוע בפרק זה בלבד.

96מא. (א) חברה רשאית לכלול במסמכי היסוד שלה הוראה המתירה לה להתקשר בחוזה לביטוח אחריותו של נושא משרה בה, כולה או מקצתה, בשל אחת מאלה:

ביטוח אחריות

(1) הפרת חובת זהירות כלפי החברה או כלפי אדם אחר;

(2) הפרת חובת אמונים כלפיה, ובלבד שנושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד סביר להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה;

(3) חבות כספית שתוטל עליו לטובת אדם אחר בשל פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה בחברה.

96מב. חברה רשאית לכלול במסמכי היסוד שלה הוראה המתירה לה לשפות נושא משרה בה, בשל אחת מאלה:

שיפוי

(1) חבות כספית שהוטלה עליו לטובת אדם אחר על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר בידי בית משפט, בשל פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה בחברה;

(2) הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחת עורך דין, שהוציא נושא משרה או שחוייב בהן בידי בית משפט, בהליך שהוגש נגדו בידי החברה או כשמה או בידי אדם אחר, או כאישום פלילי שממנו זוכה, והכל בשל פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה בחברה.

96מג. (א) החלטה בדבר שיפוי נושא המשרה ובדבר שיעור השיפוי תינתן בידי ועדת הביקורת: אישרה ועדת הביקורת את השיפוי וקבעה את שיעורו, טעונה החלטתה אישור הדירקטוריון.

החלטה בדבר
שיפוי

(ב) החלטות שאושרו כאמור בסעיף קטן (א), טעונות גם אישור האסיפה הכללית במקרים האלה:

(1) לריב חברי הדירקטוריון או לריב חברי ועדת הביקורת ענין אישי בהחלטה.

(2) לא קיימת בחברה ועדת ביקורת:

(3) בנושא המשרה המבקש שיפוי מתקיים האמור בסעיף 96ל, ובלבד שהחלטות האסיפה הכללית יתקבלו בהתאם לקבוע באותו סעיף.

הוראות חסרות
תוקף

96מ. על אף האמור בסעיפים 96מא עד 96מג, לא יהא תוקף להוראה המתירה לחברה להתקשר בחוזה לביטוח אחריותו של נושא משרה בה או להוראה או להחלטה המתירה לחברה לשפותו בשל חבות כספית שהוטלה עליו, בשל אחד מאלה:

(1) הפרת חובת אמונים, למעט כאמור בסעיף 96מא(2):

(2) הפרת חובת זהירות שנעשתה במתכוון או מתוך אי אכפתיות לנסיבות ההפרה או לתוצאותיה;

(3) פעולה מתוך כוונה להפיק רווח אישי שלא כדין;

(4) קנס או כופר שהוטל עליו בשל עבירה.

96מ. (א) חברה רשאית לשנות את מסמכי היסוד שלה כדי לכלול בהם הוראה כאמור בסעיף 96מא.

שינוי מסמכי
יסוד

(ב) חברה רשאית לשנות את מסמכי היסוד שלה כדי לכלול בהם הוראות כאמור בסעיף 96מב; שינוי כאמור טעון החלטה מיוחדת שנתקבלה באסיפות נפרדות של בעלי מניות לסוגיהן; על כינוסן של אסיפות כאמור יחולו הוראות התקנון, ובלבד שהמנין החוקי בכל אחת מהן יהיה שלישי לפחות מבעלי המניות שהונפקו מאותו סוג.

96מו. (א) אין להתנות על האמור בפרק זה.

אי התניה

(ב) לא יהיה תוקף להוראה במסמכי היסוד של חברה או בחוזה או בכל דרך אחרת, המתנה על האמור בפרק זה, במישרין או בעקיפין.

(ג) אין בהוראות סימנים ב' עד ה' כדי לגרוע מכל דין אחר המגביל נושא משרה מלהיות בעל ענין בהתקשרויות החברה.

96מז. (א) חברה תודיע לרשם החברות על אלה (בסעיף זה, "החלטות החברה"):

הודעות

(1) החלטה המאשרת פעולה בתום לב של נושא משרה, שיש בה משום הפרת חובת אמונים לפי הוראות סעיף 96מכח;

(2) החלטה המאשרת התקשרות החברה עם אדם אחר שבה יש לנושא משרה ענין אישי, במישרין או בעקיפין, לפי הוראות סעיף 96ל;

(3) החלטה המאשרת התקשרות החברה עם נושא משרה בעסקה שיש לו בה ענין אישי, במישרין או בעקיפין, לפי הוראות סעיף 96לא;

(4) החלטה על שיפוי נושא משרה לפי הוראות סעיף 96מג.

(ב) חברה כמשמעותה בסעיף 96א, תודיע על החלטות החברה לפי הוראות סעיף 36 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, והוראות סעיף 38 לחוק האמור יחולו לענין הודעות על החלטות החברה, בשינויים המחוייבים.

(ג) חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-
1975⁴, תודיע על החלטות החברה בהתאם לקבוע בסעיף 34(א)(3) לחוק
החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, לענין פרוטוקולים."

5. הסדרים או הוראות אחרים לענין ביטוח או שיפוי של נושא משרה בחברה שנעשו לפני
תחילתו של חוק זה, בין במסמכי היסוד של החברה ובין בכל דרך אחרת, במישרין או בעקיפין,
יעמדו כתקפם עד יום כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991).

הוראות מעבר

דן מרידור
שר המשפטים

יצחק שמיר
ראש הממשלה

דב שילנסקי
יושב ראש הכנסת

חיים הרצוג
נשיא המדינה

⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 158.

חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991*

1. בחוק זה -

הגדרות

"בית משפט" - בית משפט השלום או בית משפט מחוזי;

"בן זוג" - לרבות ידוע בציבור;

"בן משפחה" - לרבות מי שהיה בן משפחה בעבר, והוא אחד מאלה:

(1) בן זוג, הורה או בן זוג של הורה, סב או סבתא, צאצא או צאצא של בן זוג, אח

או אחות, גיס או גיסה, דוד או דודה, אחיין או אחיינית;

(2) מי שאחראי לצרכי מחייתו, בריאותו, חינוכו או שלומו של קטין או חסר ישע,

המתגורר עמו, וקטין או חסר ישע המתגורר עם מי שאחראי עליו כאמור;

"חסר ישע" - כהגדרתו בסעיף 368 לחוק העונשין, התשל"ז-1977¹;

"קטין" - כהגדרתו בחוק הכשרות המשפטית והאופטרופסות, התשכ"ב-1962².

"פקיד סעד" - מי שמונה לכך על פי דין.

2. (א) בית המשפט רשאי לתת צו האוסר על אדם לעשות את אלה כולם או מקצתם או
לקבוע להם תנאים (להלן - צו הגנה):

צו הגנה

(1) להיכנס לדירה בה מתגורר בן משפחתו או להימצא בתחום מרחק מסויים
מאותה דירה, והוא אף אם יש לו זכות כלשהי בה;

(2) להטריד את בן משפחתו בכל דרך ובכל מקום;

(3) לפעול בכל דרך המונעת או המקשה על שימוש בנכס המשמש כדין את בן
משפחתו, והוא אף אם יש לו זכות כלשהי בנכס;

(4) לשאת או להחזיק נשק.

* נתקבל בכנסת ביום ד' בניסן התשנ"א (19 במרס 1991): הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2002, מיום ט'
בתמוז התש"ן (2 ביולי 1990), עמ' 232.

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

² ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.